

VIẾT MUỘN VỀ MÙA THU

Những cây hoa anh đào sau sân nhà tôi đã rụng hết lá để lộ ra những cành xương xẩu - chông chênh - trơ trọi. Mới đây thôi, khi mùa thu đến, mỗi sáng tôi đều phải ra sân sau quét lá, những chiếc lá úa màu teo tóp nằm buồn bã trên nền đất thấy mà tội nghiệp; chúng không còn màu xanh tươi, chúng không còn sức để bám víu vào cành nên chỉ với chỉ một cơn gió nhẹ thoảng qua là chúng lả tả cuốn theo chiều gió.

Hình ảnh mùa thu hình như ở nơi đâu cũng vậy. Nó ảm đạm đủ để gieo vào lòng người một nỗi buồn vô cớ. Một người dù cho có lạc quan yêu đời cách mấy mà đứng trước khung cảnh mùa thu, nhìn những chiếc lá rơi thì cũng có lúc cũng phải chạnh lòng một cách vu vơ...buồn như một người làm thơ dạo tiền chiến là Xuân Diệu đã viết *“tôi buồn không biết làm sao tôi buồn”*.

Mùa thu đã đi vào dòng văn học của nhân loại từ đông sang tây, từ cổ chí kim. Vô số thơ văn nói về mùa thu, tả về mùa thu với bao tâm trạng khắc khoải của tâm tư người viết. Năm trước tôi cũng có viết một bài nói về mùa thu và không quên nhắc tới những nhà thơ Việt Nam với những bài thơ thu đã in đậm vào lòng người của nhiều thế hệ Việt Nam. Năm nay không đề cập đến

những bài thơ nói về mùa thu nữa mà viết về một bài hát có dáng dấp mùa thu...

Tôi vẫn còn nhiều hệ lụy với mớ ngôn ngữ nói về mùa thu qua những lời thơ tiếng nhạc. Vậy nên, đã từ lâu rồi, mỗi lần có những cơn gió heo may thổi về từ phương bắc là tôi biết mùa thu đã đến và tự mình nhắc nhở bằng câu hát *“Em ra đi mùa thu, mùa thu không trở lại. Em ra đi mùa thu, sương mờ giăng âm u...Em ra đi mùa thu, mùa thu không còn nữa. Đếm lá úa mùa thu, đo sầu ngậm tim tôi...”*. Tác giả bài hát “Em Ra Đi Mùa Thu” của nhạc sĩ Phạm Trọng Cầu, ông này có thời gian ở ngay trong lòng thành phố Paris nên chẳng xa lạ gì với vườn Luxembourg, nơi đã đem bao nhiêu nguồn cảm hứng không những cho người bản xứ và cả cho những ai có cơ hội đến thủ đô ánh sáng và đã một lần – dù một lần ghé thăm vườn Luxembourg. Không hiểu những lời than oán trong bài hát là chính tâm trạng của tác giả hay là những lời “than vey khóc mướn” cho một mối tình của thiên hạ chỉ còn lảng vảng trong đám sương mù nơi vườn hoa cỏ và chập chờn trôi theo dòng nước sông Seine?

Lời ca có những câu tiếp: *“Ngày em đi...nghe chơi với não nề, qua vườn Luxembourg. Sương rơi trên phố mờ, buồn này ai có mua...Từ chia ly, nghe rơi bao lá vàng,*

ngập ngừng nước sông Seine. Mưa rơi trên phím đàn...chừng nào cho tôi quên...". Tôi nghĩ có lẽ tác giả đã có một mối tình với một em tóc vàng (hoặc một em tóc đen) nào đó ở kinh thành Paris và rồi ghé đá công viên giờ đây chỉ còn một mình chàng ngồi ngắm lá thu rơi...em đã ra đi...chẳng bao giờ trở lại.

Hình như chàng nghệ sĩ đã có một mối tình...nhưng chàng không có một lời nào mô tả - dù chỉ một mảnh nhỏ hạnh phúc hay một khoảnh khắc yêu đương mà chỉ ghi một dấu ấn thời gian vô định "*Hôm em ra đi mùa thu, mùa thu không trở lại...*". *Hôm* của định mệnh! *Hôm* của ngày tháng trước, *Hôm* của năm tháng trước hay là *Hôm* của tiền kiếp nhân duyên? Cuộc chia ly nào mà không chòng chành những giọt nước mắt dù là nước mắt của người đi hay nước mắt của người ở lại. Đã đến lúc chàng nghệ sĩ không thể nào che dấu mãi tâm trạng "thất tình" của mình để rồi thốt lên "*Lá khóc người đi, sương mờ giăng lên mi...*". Lá khóc hay là người ngồi trong công viên khóc? Hay lá khóc cùng người? Lá lìa cành lá khóc. Người lìa người...người khóc. "*Sương mờ giăng đôi mi*" hay nước mắt đã biến thành một màn sương mờ mờ ảo ảo...

Bài hát của Phạm Trọng Cầu kết thúc: "*Em ra đi mùa thu, mùa lá rơi ngập ngừng. Đếm lá úa sầu lên, bao giờ*

cho tôi quên...". Dù muốn dù không thì “em cũng đã ra đi”. Không còn gì để níu kéo. Thời gian từ cái “**Hôm**” nào đó cũng đã thành dĩ vãng chất chồng những lá úa, những chiếc lá định mệnh đã cắm sâu vào trái tim. Quên ư? Biết đến bao giờ....

Có một lần tôi ghé đến kinh thành Paris và đến vườn Luxembourg vào một buổi chiều bầu trời u ám. Tôi lang thang dưới hai hàng cây, cây xanh không một bóng người. Những chiếc ghế chong chanh nằm ven hai bên lối đi trải rộng trước mắt. Mùa này lá chưa rụng nên chẳng có ai đến khóc cho mùa thu lá rụng như bài hát *em ra đi mùa thu, mùa thu không trở lại...*

Phong Châu

30 Tháng 11 – 2021

